

Програма Всеукраїнської конференції з проблем вищої освіти з міжнародною участю

Харків 2023

Міністерство освіти і науки України
(Україна)

Національна комісія України у справах ЮНЕСКО
(Україна)

Координаційна рада програми «UNITWIN /
кафедри ЮНЕСКО
(Україна)

Державний університет Акакія Церетелі
(Грузія)

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
(Україна)

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

**Всеукраїнська конференція
з проблем вищої освіти з міжнародною участю
«ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНА ВИЩА
ОСВІТА.
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРАКТИКА – 2023»**

27 жовтня 2023 року

(посвідчення УкрІНТЕІ № 573 від 19.12.2022 р.)

Харків, ХНАДУ, 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine (Ukraine)

**National Commission of Ukraine for UNESCO
(Ukraine)**

**UNITWIN / UNESCO Chair Coordinating Council
(Ukraine)**

**Akaki Tsereteli State University
(Georgia)**

**Kharkiv National Automobile and Highway University
(Ukraine)**

CONFERENCE PROGRAM

**All-Ukrainian conference on higher education
with international participation
«ENVIRONMENTALLY ORIENTED
HIGHER EDUCATION. METHODOLOGY
AND PRACTICE – 2023»**

October 27, 2023

(certificate of UISTEI № 573, December 19, 2022)

Kharkiv, KhNAHU, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Віктор БОГОМОЛОВ, професор, д.т.н., ректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Україна

Анжеліка БАТРАКОВА, професор, д.т.н., перший ректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Україна

Катерина БЕРЕЖНА, доцент, к.т.н., деканка дорожньо-будівельного факультету Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Україна

Наталія ВНУКОВА, професор, д.т.н., завідувач кафедри екології Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Україна

Відповідальний секретар конференції:

Наталія ПРОКОПЕНКО, доцент, к.б.н., доцент кафедри екології Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Україна

ORGANIZING COMMITTEE

Viktor BOHOMOLOV, Professor, Dr. of Sc. (in Tech.), Rector of Kharkiv National Automobile and Highway University, Ukraine

Anzhelika BATRAKOVA, Professor, Dr. of Sc. (in Tech.), First Vice-Rector of Kharkiv National Automobile and Highway University, Ukraine

Kateryna BEREZHNA, Assoc. Prof., PhD, Dean of the Faculty of Road Construction of Kharkiv National Automobile and Highway University, Ukraine

Nataliia VNUKOVA, Professor, Dr. of Sc. (in Tech.), Head of the Department of the Ecology, Kharkiv National Automobile and Highway University, Ukraine

Executive Secretary of the Conference:

Nataliia PROKOPENKO, Assoc. Prof., PhD, Department of the Ecology, Kharkiv National Automobile and Highway University, Ukraine

Всеукраїнська конференція з проблем вищої освіти з міжнародною участю «Екологічно орієнтована вища освіта. Методологія та практика – 2023» проходить в рамках реалізації головних принципів «Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки» та проєкту ERASMUS+ «Синергія освітніх, наукових, управлінських та промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату» 619119-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP.

Тематика конференції: 1. Екологізація вищої освіти. 2. Інноваційні підходи до реалізації вищої освіти; міжнародні програми підтримки розвитку освіти та міжнародний досвід у розробці методичного забезпечення підготовки фахівців за сталого розвитку та захисту довкілля (у т.ч. Програма UNITWIN/UNESCO Chairs). 3. Сучасна методологія екологічної підготовки фахівців. 4. Практичні аспекти перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері захисту довкілля та сталого розвитку. 5. Круглий стіл «Синергія освітніх, наукових, управлінських та промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату» (CLIMAN) – виклики та інструменти ефективного реалізації.

All-Ukrainian conference on higher education with international participation "Environmentally oriented higher education. Methodology and Practice – 2023" is held within the framework of the main principles of the "Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2021-2031" and the ERASMUS + project «Synergy of educational, scientific, management and industrial components for climate management and climate change prevention» 619119-EPP -1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP.

Conference topics: 1. Greening of higher education. 2. Innovative approaches to the implementation of higher education; international programs to support the development of education and international experience in developing methodological support for the training of specialists in sustainable development and environmental protection (including the Program UNITWIN/UNESCO Chairs). 3. Modern methodology of ecological training of specialists. 4. Practical aspects of retraining and advanced training of specialists in the field of environmental protection and sustainable development. 5. Round Table "Synergy of educational, scientific, management and industrial components for climate management and climate change prevention"

ПРОГРАМА РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

27 жовтня 2023 року

- 1 **АДАПТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДО ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩА: КРАЩІ ПРАКТИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ**
Калюжна Ю.С., к.т.н., доц., Коверсун С.О. ст.викл., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 2 **АДАПТАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРАКТИК ДО УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**
Прокопенко Н.В., к.б.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 3 **ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМКІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ СОВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**
Головко Ю.С., здоб.третього рівня, Полтавський педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава, Україна
- 4 **ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ПЛАТФОРМІ MOODLE ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ**
Калюжна Ю.С., к.т.н., доц., Коверсун С.О. ст.викл., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 5 **ВИКОРИСТАННЯ KEYС-МЕТОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ «ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ»**
Внукова Н.В., д.т.н., проф., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 6 **ВПЛИВ ВІЙНИ НА СТАН ЗАПОВІДНИКА АСКАНІЯ НОВА**
Панкова О.В., к.с-г.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 7 **ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ НА ПТАХІВ ЛІСОНАСАДЖЕНЬ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ**
Аюбова Е.М., к.б.н., ст. викл. Таврійський державний агротехнологічний університет імені Д. Моторного, м.Мелітополь, Україна
- 8 **ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ**
Колошко Ю.В., викладач, Національний університет цивільного захисту України, м. Харків, Україна

- 9 **ДЕЯКИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ХНАДУ (МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ)**
Анісімова С.В., доц., к.г.н., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 10 **ДОСЛІДЖЕННЯ НАОЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЕКОЛОГІЇ**
Пономаренко Р.В., д.т.н., проф., Бородич П.Ю., к.т.н., доц., Долгополов Р.І., Національний університет цивільного захисту України, м. Харків, Україна
- 11 **ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЕКОЛОГІЇ**
Кононович В.Г., к.н.з держ.упр., доц., Бородич П.Ю., к.т.н., доц., Грицай В.В., Національний університет цивільного захисту України, м. Харків, Україна
- 12 **ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА: МИНУЛЕ ТА СУЧАСНІСТЬ**
Пальчик О.О., к.с.-г.н., доц., Чернікова Н.В., викладач, Рудич А.О., бак., Харківська гуманітарно-педагогічна академія, м. Харків, Україна
- 13 **ЕКОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**
Феденко Д.О., аспірант кафедри бухгалтерського обліку та податкового менеджменту, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна
- 14 **ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНА ВИЩА ОСВІТА: ПОШУКИ ШЛЯХІВ ДО ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**
Гуда О. Ю., ст. 2 курсу, факультету міжнародних відносин, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна
- 15 **ЗАВДАННЯ ТА ПОТРЕБИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**
Курепін В.М., канд.екон.наук, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна
- 16 **КУРС ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ» В ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ ДЛЯ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ**
Хоботова Е.Б., проф., д.х.н., Грицай К., ст., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 17 **МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ МОДЕЛЮВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ В ЗАВДАННЯХ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Барун М.В. к.е.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 18 **МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ АВТОРЕЦИКЛІНГУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ**
Позднякова О.І., к. х. н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна

- 19 **ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЯ» ЗДОБУВАЧАМИ ТЕХНІЧНИХ ЗВО**
Орлов Д.П., здоб.другого рівня, Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна
- 20 **МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЯ» В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**
Хвалов К.М., здоб.другого рівня, Виктюк П.С., здоб.третього рівня, Полтавський педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава, Україна
- 21 **ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ЕКОЛОГІЯ» У ТАВРІЙСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРОТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ Д. МОТОРНОГО (МЕЛІТОПОЛЬ)**
Волох А. М., д. б. н., проф., Ганчук М. М., к. с.-г. н., доц., Таврійський державний агротехнологічний університет імені Д. Моторного, м.Мелітополь, Україна
- 22 **ОРГАНІЗАЦІЯ Й ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**
Дудар Т.В., д.т.н., проф., Падун А.О., к.б.н., доц., Саєнко Т.В., д.пед.н., проф., Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
- 23 **ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**
Лежнєва О.І., к.т.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 24 **ОСОБЛИВОСТІ СЛОВЕСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЕКОЛОГІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**
Бородич П.Ю., к.т.н., доц., Грицай В.В., Національний університет цивільного захисту України, м. Харків, Україна
- 25 **ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ «БІОЛОГІЯ»**
Прокопенко Н.В., к.б.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 26 **ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ В ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 101 «ЕКОЛОГІЯ»**
Скороход П.М. здоб.третього рівня, Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна

- 27 **ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ**
Високий С.О., здоб.другого рівня, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна
- 28 **ПРО РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**
Ровенько А.І., здоб.другого рівня, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Київ, Україна
- 29 **ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**
Желновач Г.М., к.т.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 30 **РОЛЬ ОСВІТИ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА**
Мітюшкіна Х.С., к.е.н., доц., Кошман Д.В. Маріупольський державний університет, м. Київ, Україна
- 31 **САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО**
Носов І.Є., здоб.третього рівня, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна
- 32 **СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЯК ПІДҐРУНТЯ ДЛЯ РОЗРОБКИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**
Сафранов Т.А., д.г.-м.н., проф., Чугай А.В., д.т.н., проф. Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, Україна
- 33 **СУЧАСНА ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**
Боренюк В.В., здоб.другого рівня, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Київ, Україна
- 34 **ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІОІНДИКАЦІЯ» В УМОВАХ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ**
Вальтер Г.А., к.б.н., доц., Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна
- 35 **INTERNATIONAL EDUCATIONAL PROJECTS AS A SOURCE OF MODERNIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS AT THE UNIVERSITY. AKAKI TSERETELI STATE UNIVERSITY EXPERIENCE**
David Gegetchkori, Full Doc., Prof., Akaki Tsereteli State University, Georgia
- 36 **PECULIARITIES OF CONDUCTING INTERNATIONAL ACCREDITATION EXPERTISES OF EDUCATIONAL PROGRAMS IN ENVIRONMENTAL SCIENCES**
Tea Kordzadze, PhD, Assoc. Prof., Akaki Tsereteli State University, Georgia
- 37 **PRACTICAL ASPECTS AND EXPERIENCE OF TRAINING SPECIALISTS IN ENVIRONMENTALLY FRIENDLY AND SUSTAINABLE TOURISM AT THE TURIBA UNIVERSITY**
Margarita Platace, Senior Lecturer, Turiba University, Latvia

**Всеукраїнська конференція з проблем вищої освіти з
міжнародною участю
«Екологічно орієнтована вища освіта. Методологія та
практика – 2023»**

27 жовтня 2023, Харків

Головний редактор

доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри екології
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
Н.В. Внукова

Технічний редактор

кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри екології
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
Н.В. Прокопенко

Екологічно орієнтована вища освіта. Методологія та практика – 2023.
Програма Всеукраїнської конференції з проблем вищої освіти з міжнародною
участю. – Харків: Видавництво ХНАДУ, 2023. –10 с.

Підписано до друку 24.10.2023 Формат 60×84 1-16. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman Cyr. Віддруковано на ризографі.

Ум.друк.арк. 7,5. Обкл.-вид. арк. 0,9.

Зам. № 31/145 Тираж __ прим. Ціна договірна

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.